עין משפט נר מצוה

[illegible]

מסורת הש"ס

[illegible]

הגהות הב"ח

[illegible]

רבינו גרשום

[illegible]

מוסף רש"י

[illegible]

שיטה מקובצת

[illegible]

א"ר ינאי גבול שמעתי בה ושכחתי ונסבין חברייא למימר ירידתה לנחל איתן אוסרתה אמר רב המנונא מנא אמינא לה דתנן השוחט פרת חטאת ושור הנסקל ועגלה ערופה ר"ש פוטר וחכמים מחייבין בשלמא לדידי דאמינא מחיים בהא פליגי ר"ש ורבנן דר"ש סבר שחיטה שאינה ראויה לא שמה שחיטה ורבנן אמרי שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה אלא אי אמרת לאחר עריפה אמאי פטר ר"ש שחיטה ראויה היא וכי תימא סבר ר"ש עגלה בשחיטה כשרה והתנן כשר בפרה פסול בעגלה ערופה פסול בפרה כשר בעגלה ערופה פרה בשחיטה כשרה בעריפה פסולה עגלה בעריפה כשרה בשחיטה פסולה אישתיק לבתר דנפק אמר מאי טעמא לא אמינא ליה דר"ש סבר עגלה בשחיטה כשירה ורב המנונא אמר לך לא נשתמיט תנא דנשמעינן עגלה בשחיטה כשרה דתימא ר"ש היא אמר רבא מנא אמינא לה מדתנן עגלה ערופה אינה כן עד שלא נערפה תצא ותרעה בעדר ואי אמרת מחיים אמאי תצא ותרעה בעדר הא איתסרא לה מחיים תני עד שלא נראית לעריפה אימא סיפא משנערפה תקבר במקומה תני משנראית לעריפה אם כן אימא סיפא שעל הספק באה מתחלה כיפרה ספיקה והלכה לה ואי מחיים עדיין לא כיפרה ספיקתה תנאי היא דתניא נאמר מכשיר ומכפר בפנים ונאמר מכשיר ומכפר בחוץ מה מכשיר ומכפר האמור בפנים עשה בו מכשיר כמכפר אף מכשיר [ומכפר] האמור בחוץ עשה מכשיר כמכפר:

מתני' ר"א אומר מתנדב אדם אשם תלוי בכל יום ובכל עת שירצה הוא היה נקרא אשם חסידים אמרו עליו על בבא בן בוטא שהיה מתנדב אשם תלוי בכל יום חוץ מאחר יום כיפורים יום אחד אמר המעון הזה אילו היו מניחין לי הייתי מביא אלא אומרים לי המתין עד שתכנס [לבית] הספק וחכ"א אין מביא אשם תלוי אלא על שזדונו כרת ושגגתו חטאת חייבי חטאות ואשמות ודאין שעבר עליהן יום הכיפורים חייבין להביא לאחר יום הכיפורים וחייבי אשמות תלויין פטורין מי שבא בידו ספק עבירה ביוה"כ אפילו עם חשיכה פטור שכל היום מכפר האשה שיש עליה חטאת העוף ספק ועבר עליה יוה"כ חייבת להביא לאחר יום הכיפורים מפני שהיא מכשרת לאכול בזבחים חטאת העוף הבאה על הספק אם משנמלקה נודע תקבר: **גמ'** מ"ט דר' אליעזר אי ס"ד חובה היא מתיידע ליה אמאי מייתי חטאת אלא ש"מ נדבה היא ורבנן עולה ושלמים הוא דאתו בנדר ונדבה אבל חטאת ואשם חובה נינהו ואשם תלוי היינו טעמא דמייתי מקמי דמתיידע ליה להגן עליו דהתורה חסה על גופן של ישראל א"ל רב אחא בריה דרבא לרב אשי דילמא אשם תלוי כעולה ושלמים מה עולה ושלמים דאתו בחובה ואתו בנדבה אשם תלוי נמי דאתי בחובה אתי נמי בנדבה א"ל עולה ושלמים עיקר בנדבה כתיבי אשם תלוי עיקר בחובה כתיב תני רבי חייא קמיה דרבא אשם

גבול שמעתי. מאימתי נאסרת: **ר' שמעון פוטר.** מאותו ואת בנו: שחיטה שאינה ראויה. באכילה כגון הא דאסירא באכילה דהא מחיים נאסרו כולן: **אמאי פטר ר"ש שחיטה הראויה.** לאכילה היא: **וכי תימא קסבר ר"ש עגלה בשחיטה כשרה.** לכפרתה והויא לה שחיטה שאינה ראויה לאכילה ומשמע דשחיטה במקום עריפה קיימא: **הכשר בפרה.** בפרה אדומה: **אינה כן.** באשם תלוי דבהא לא פליגי רבנן אם עד שלא נערפה תלא ותרעה בעדר: **הא איתסרא מחיים.** כשירדה לנחל איתן: **עד שלא נראית לעריפה.** דלא ירדה לנחל איתן: **משנערפה תקבר במקומה.** נערפה אין לא נערפה לא: **תנאי היא.** אי אסורה מחיים אי לא דתנא דבי רבי ישמעאל סבר מחיים אסורה: **מכשיר בפנים.** אשם מצורע: **מכפר.** חטאות ואשמות: **מכשיר בחוץ.** צפרי מצורע: **מכפר בחוץ.** שעיר המשתלח ועגלה ערופה: **מה מכשיר האמור בפנים עשה בו מכשיר.** אשם מצורע כמכפר כשאר חטאות ואשמות: **אף מכשיר ומכפר האמור בחוץ עשה בו מכשיר.** צפרי מצורע דאסורין בהנייה מחיים כמכפר בשעיר המשתלח ועגלה ערופה. אלמא סבירא ליה דעגלה ערופה מחיים אסירא דכי היכי דגמר מכשיר ממכפר יליף מכפר ממכפר עגלה משעיר ושעיר ודאי אסור מחיים כשאר קדשים. והכי מפרש במסכת קדושין בשילהי האיש מקדש (דף נז.): **מתני' עד שתכנס לבית הספק.** ושאר ימות השנה הוא דליכא למיחש כספק שמא חטא או שום עון או נאו אבל השתא ליכא למיחש דהא כיפר יום הכפורים: **גמ' להגן עליו.** מן היסורין עד שיודע לו: **דלמא אשם תלוי.** מדקיל כולי האי דאתי על הספק איכא למימר נמי דדינו כעולה ושלמים דאתו בחובה כגון עולת ראייה ושלמי חגיגה ואתו בנדבה אשם תלוי נמי אתי בחובה ובנדבה: גליון **מאי טעמא דרבי אליעזר אי סלקא דעתך חובה כו'.** מאי טעמא דרבי אליעזר דאמר אשם תלוי בא בנדבה היינו טעמא דאי ס"ד חובה הוא בא אם כן כי מתיידע ליה ודאי אמאי מייתי חטאת והלא כבר יצא ידי חובתו אלא ודאי נדבה הוא כדורון עולה ושלמים. עכה"ג:

אמאי פטר ר"ש שחיטה ראויה היא. הקשה הר"ר משה (א) ליפני דשחט אמה ואח"כ ערפה (ס) דעריפתה זו היא שחיטתה כדאיתא (יג) פרק שני שעירי (יומא דף סד.) דחייתו לצוק זו היא שחיטתו ויש לומר דמכל מקום לא היה לו לתנא (יג) לקרות ושחטה דהתם אין בברייתא ושחטה רק בעי לאשכוחי ביה מחוסר זמן במשתלח: **הא** איתסרא לה מחיים. וא"ת ומה בכך והרי אשם ודאי לנודע עד שלא נשחט יצא וירעה ויש לומר דיש לנו לדמויי עגלה ערופה לאשם תלוי שבאה לכפר הספק שעל ספק באתה מתחלה כיפר ואם כן דמיתסר מחיים גם אחר שנודע באיסור הראשון עומדת: **תנאי** היא נאמר מכשיר ומכפר בפנים ונאמר מכשיר ומכפר בחוץ כו' אף מכשיר ומכפר בחוץ עשה מכשיר. פירוש לפורי מצורע כמכפר עגלה ערופה (י) קשה ומנלן דמיתסרא מחיים אימא דיליף מעגלה ערופה ולפורי מצורע נאסרים לאחר שחיטה וכן קשיא פרק האיש מקדש (קדושין דף נז. ושם) דמייתי מינה לצפורי מצורע מיתסרי מחיים ובקונט' פירש כאן אלמא סבירא ליה עגלה ערופה אסירא מחיים דכי היכי דגמר מכשיר ממכפר כל שכן דגמר מכפר ממכפר עגלה משעיר המשתלח ושעיר המשתלח ודאי אסור מחיים כשאר קדשים ודוחק (יד) ור"י מפרש דמכשיר בחוץ היינו משולחת ובמקצת ספרים הוא כתיב וה"פ אף בחוץ עשה מכשיר (כ) משולחת לאסור בהנאה כמו עגלה ערופה והדר נילף (ב) עגלה ממכשיר כי היכי דאסורה מחיים הכי נמי עגלה והכי נמי שחוטה אסורה מחיים וניחא השתא הך דקדושין ועוד (ט) ר"י (ג) (כהן) התם על כרחך הך בנין אב דמכשיר כמכפר לא אתא אלא ללמד על צפורי מצורע דאסירי מחיים דאי לאחר שחיטה נ"ל (ס) מלא תאכלו לרבות השחוטה שמעינן איסור הנאה וא"ת (ג) ולא תאכלו היכי משתמע איסור הנאה והלא הוא כתוב גבי עופות טמאין דמותרין בהנאה ור"י (ט) דגלי לן קרא דשחוטה מיתסרא סברא הוא שגם המשולחת שתאסר עד השילוח סברא הוא שתיהן שוות עד גמר מצוותן ואיסור שבמשולחת היינו איסור הנאה הילכך שחוטה נמי תיאסר בהנאה וכן נ"ל בסוגיא דהתם:

[illegible]